

INTERVIU

ADELINA MIHAI, clasa a XI-a B

28

1. Prezintă-te în câteva cuvinte.

Mă numesc Adelina Mihai, am 17 ani și, de când mă știu, îmi place să cânt.

2. Cum ai descoperit pasiunea pentru muzică?

Această pasiune am descoperit-o din desene animate și din videoclipurile muzicale ale artiștilor cu care am copilărit, imaginându-mi că sunt în locul lor, dar am și moștenit-o de la tatăl meu și bunicul meu, care au cântat la acordeon.

3. Care a fost debutul tău în lumea muzicii?

Am început să studiez muzica, mai exact canto de muzică ușoară, la vârsta de șase ani, chiar câștigând premiul al II-lea la un concurs județean, dar apoi am renunțat din mai multe motive. În prezent, am redescoperit pasiunea pentru folclor și cânt de aproape 3 ani. Am reușit să realizez obiectivul de a transmite ceea ce fac. Prin urmare, am lansat două piese proprii pe platforma Youtube: „Ăsta-i brâu cu fală multă” și „Bage cât de drag îmi ești”. Am fost la câteva spectacole de colinde, dar și spectacole din afara orașului, unde am ieșit din zona mea de confort. Recent, am participat și la preselecțiile Festivalului – Concurs Național „Din comoara satului” - ediția a XV-a - 17-19 mai 2023, unde am descoperit și am învățat și mai multe lucruri despre această artă. Acesta a fost startul la ceea ce înseamnă a cânta oriunde m-aș afla.

4. Ce sentiment îți inspiră momentele când cânti îmbrăcată în port popular?

Am fost atrasă mereu de lumina reflectoarelor, iar, când sunt îmbrăcată în port popular, simt că pot duce mai departe tot ce ne-au lăsat strămoșii noștri, ceea ce în zilele noastre nu se mai răspândește la fel de mult.

5. Cât timp ar trebui să investească cineva care are o pasiune pentru muzică?

Consider că timpul investit este nesfârșit, iar repetițiile sunt cele mai importante. Mereu trebuie să aduci și să înveți ceva nou, deoarece nu o faci doar pentru tine, ci și pentru cei care te ascultă.

6. Ce bucurii îți aduce muzica populară pe plan personal?

Cred că aș minți dacă aș spune că toată lumea e a mea, dar mă simt atât de ușoară, și cel mai important e momentul în care simți energia oamenilor că vine spre tine, momentul în care tu simți că faci o treabă bună. Muzica este modalitatea mea de a mă exprima, fie de tristețe sau bucurie.

7. Ce alte activități îți aduc bucurii asemănătoare?

Îmi place și să dansez, să călătoresc și să dezbăt diferite subiecte pe diverse teme și să particip în cât mai multe proiecte.

A consemnat RAISA BALABAN, clasa a XI-a B

MAI MULT DECÂT DESPRE PRIETENIE...

DARIA RĂDOI și IOANA MANEA, clasa a XII-a C

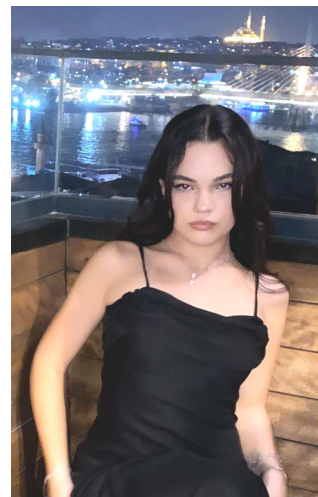
„Atunci când una dintre noi e fericită, suntem amândouă.

Atunci când una dintre noi e îngrijorată, amândouă suntem.”

Prietenia este unul dintre cele mai prețioase daruri pe care le putem avea în viața noastră. Ea ne aduce bucurie, susținere și înțelegere în momentele dificile și ne ajută să creștem și să ne dezvoltăm într-un mod sănătos.

Prieteniile sunt ca o familie aleasă, cu care ne putem împărtăși bucuriile, tristețile, gândurile și sentimentele noastre. Aceștia sunt aproape pentru noi în momentele grele, oferindu-ne un „umăr pe care

să plângem” sau un sfat prețios atunci când avem nevoie.

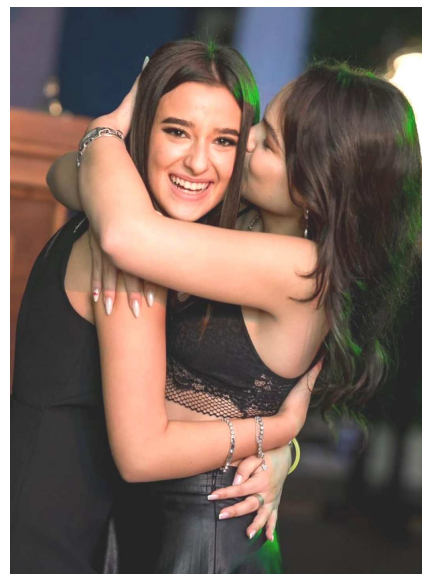
Sunt bucuroasă că o pot numi pe Ioana prietena mea, deoarece, de-a lungul anilor petrecuți împreună, mi-a demonstrat și mi-a arătat cum arată o prietenie adevărată. Te poți considera norocos în viață dacă ai măcar un prieten adevărat lângă tine, iar noi ne am găsit una pe cealaltă și ne putem considera norocoase.

Prietenia noastră a început în primul an de liceu. Inițial, legătura noastră era una simplă, bazată pe interese comune și conversații superficiale, dar, pe măsură ce timpul a trecut, am descoperit că avem multe lucruri în comun și că ne completăm reciproc în multe privințe.

Pe măsură ce anii au trecut, am devenit, pe lângă prietene, și confidente de încredere. Am împărtășit împreună momente memorabile, am râs, am plâns împreună și ne-am sprijinit reciproc în navigarea prin haosul adolescenței. În paralel cu experiențele personale, am participat împreună la nenumărate activități școlare și ne-am fost alături în fața provocărilor academice.

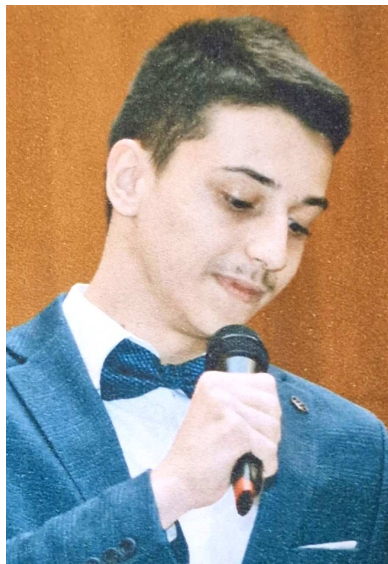
Încrederea reciprocă a fost un alt aspect esențial care a valorificat prietenia noastră. Am avut încredere una în cealaltă să ne împărtășim gândurile și sentimentele, fără a ne simți judecate. Suntem două caractere destul de diferite, dar pot spune că ne completăm reciproc. Atunci când una dintre noi e supărată, suntem amândouă. Atunci când una dintre noi e fericită, suntem amândouă. Atunci când una dintre noi e îngrijorată, amândouă suntem.

Prietenia noastră este una prețioasă, dar, în același timp, de neprețuit. A început într-o atmosferă plină de noi începuturi și oportunități, și s-a transformat într-o legătură profundă și durabilă. Suntem recunoscătoare să ne avem una pe cealaltă și sunt convinsă că prietenia noastră va continua să înflorească și în viitor.

PLÂNGERILE UNUI BONAPARTE

BOGDAN BURBĂU, clasa a X-a A

30

„Vine Napoleon!” - cuvintele care tulbură foștii directori ai Franței, care fac generali englezi să uite cum să navigheze o simplă barcă, cuvintele care ar face și pe însuși țarul Rusiei să renunțe la vodcă și să se roage pentru o iarnă care ține tot anul, ca să nu mai trebuiască să ardă Moscova din temelii din nou, cuvintele care umple orice francez cu adrenalină și lacrimi de fericire, cuvintele care fac pământul să se cutremure din temelii, și, în sfârșit, cuvintele care nu mai au niciun efect când este completată cu „al doilea”, „Napoleon al doilea”, atunci când îmi anunță ușierul venirea la consiliu. În acel moment, am impresia că tot pământul răsuflă ușurat, și, în același timp, mă simt dezamăgit că nu mă pot ridica la așteptările tuturor. Pe lângă faptul că am o țară întregă de condus, politicienii mârșavi ai Franței mai au și pretenția ca eu să fiu ca tata, dacă nu mai bun decât el. Le cunosc aspirațiile, să fac miracole cu o nouă politică economică, să mobilizez o nouă armată și, de ce nu, să colonizez luna de pe cer. Dacă tata ar fi auzit asta, probabil spunea: „Imposibilul e o fantomă a timizilor și refugiul lașilor”, și o făcea și pe asta, iar apoi le-ar fi râs englezilor în față! Spunea tata odată „De la sublim la ridicol, nu este decât un pas”. Dar așteptările lor nu sunt nici sublime, nici ridicole. Sunt de-a dreptul penibile! Ei uită că eu sunt doar un om normal, nu Napoleon Bonaparte, Împăratul francezilor. Cine știe, când tata a fost în primul său exil, insula Elba a avut parte de un conducător foarte prosper (poate că dacă mai stătea puțin acolo Marele Bonaparte reușea să inventeze căruțe zburătoare). Dacă tata își propunea asta, probabil aduna toată populația insulei și le spunea: „În dicționarul meu personal, cuvântul <<imposibil>> nu există”. Și o făcea și pe asta! Apoi ar fi dat drumul la ghiulele de tun în toată flota engleză!

Negreșit, tata era un om cu personalitate, un om al acțiunii, o fire matematică și de o ingeniozitate militară nemaivăzută. Însă ca figură parentală... să zicem că se putea și mai bine. Tata avea un stil aparte de a mă critica în mod constructiv: în metafore. Îmi amintesc când aveam frageda vârstă de 12 ani, când învățam să călăresc, atunci când picam de pe cal, tata îmi spunea: „nu urci niciodată atât de sus decât atunci când nu știi

încotro te îndrepti”, eu zâmbeam și mă simțeam încurajat, dar după mi-a spus: „fiule, tu ești în situația în care nu știi unde te îndrepti, numai că tu nu urci, tu te duci la vale”. Era, de asemenea, un mare iubitor de cultură, era de părere că „oamenii de geniu sunt meteori care trebuie să ardă pentru a ilumina epoca lor”. Asta a făcut și el, dar, din păcate, Moscova a prins lumină din alte motive când a intrat el în ea. Era și un om foarte rigid, cu principii: iubea disciplina militară pentru că „nu permite excepții sau variante”, emergea tot timpul la sigur, fiecare risc era calculat, dar uneori exagera. Tot în aceeași perioadă când s-a întâmplat episodul cu călăritul, avea pretenția ca eu să mă duc înainte de răsăritul soarelui să trezesc cocoșii dimineața. Spunea că asta mă va învăța „elementul surpriză” și „să bat adversarul la propriul său joc”. Deși el nu iubea religia, dar nici nu o disprețuia, avea mult mai mult respect pentru societatea greacă și filosofii acesteia. Odată, i-a scăpat un porumbel pe gură, când a băut puțin prea mult din „Sângele Domnului” la un dineu cu Papa de la Roma și a zis: „Dacă Socrate ar intra în cameră, toți ne-am ridica în picioare ca să-i dăm cinste, dar dacă ar intra Iisus Hristos, i-am cădea toți la picioare!”. El a mai zis că dacă ar fi fost să alegă o religie, s-ar fi închinat la soare. Tată, de ce te-ai închina la ceva care nu a putut topi zăpada din Rusia când ai avut tu nevoie mai mare?

Tata nu vorbea mult, însă era un mare orator. Soldații lui plâneau când îi auzeau discursurile. Le-a insuflat visele lui imperiale în conștiință. Brillantă strategie: „Îmi câștig bătăliile cu visele soldaților mei”. Și îi recompensa copios pe cei mai loiali lui, însă nu se lăsa luat de val și lăsa faptele să vorbească în locul lui. Austerlitz a vorbit în câteva ore cât n-ar fi putut el vorbi o viață întreagă - „cel mai mare orator este succesul”. El știa că „sunt două lucruri care unesc bărbații: frica și interesul”, așa că a promis recompense aproape de necrezut și a mobilizat toată Europa. Îmi spuneai tu, tată, „în politică, prostia nu e un handicap”, și niciodată nu te-ai coborât la nivelul acela. Cum ai reușit, tată, să te cobori la nivelul oamenilor de care tu mie îmi povesteai zilnic, care „ca și cifrele, capătă valoare numai prin poziția lor”. Ai vrut o mare armată, ai primit-o, dar te-ai coborât la nivel de cifră. Erai un om foarte calculat, dar numai Dumnezeu știe la ce te gândeai când ai luat jumătate de milion de oameni cu tine în Rusia plecând toamna și te așteptai ca totul să iasă bine și frumos. O, mare Împărat Napoleon care se uită în oglindă înainte de fiecare bătălie ca să vadă dacă uniforma îi stă bine (pe asta de la Mareșalul Ney o știu), ai uitat că tot tu ai zis: „cel mai periculos sfătuitor pe care îl ai este amorul propriu”. Era natural să urmeze un declin, căci deja îți mergea prea bine. „Pot ierta prostia, dar nu și răutatea”. Să te văd tată, cum o să-ți ierți prostia asta. După eșecul din Rusia, tata își tot repeta: „spațiul îl putem recupera, timpul nu”. Măcar recunoștea că a pierdut timpul acolo și că urma să piardă spațiu „recuperabil” în mintea sa, dar cu ce armată?

Da, trebuie să recunosc faptul că sunt invidios, sunt invidios pe faptul că tata a scos Franța din pământ, a dus-o până la cer, și după tot el a bagat-o în pământ, și tot el este numit „Împăratul francezilor” și e iubit de toată lumea! Pe insula Sfânta Elena, englezii, acei fandosii care cred că niște bărci cu niște tunuri pe ele înseamnă totul, tremurau în fața lui când făceau controalele de rutină, pentru ce? Și știu că în ochii lui „invidia este o declarație de inferioritate”, dar e pur și simplu incorect! Lumea vrea să fiu ca el și după tot eu sunt de vină dacă nu sunt un geniu militar și politic! Dar, să vedeți, după ghinionul de la Waterloo, jur pe pământul sfânt al Franței că l-am văzut plângând! După, se tot autoconsola, auzi domnule: „Adevărata mea glorie nu constă în faptul că am câștigat patruzeci de bătălii. Waterloo va șterge amintirea atâtor biruințe. Ceea ce va trăi veșnic este Codul meu Civil”. Și a avut dreptate, dar nu va fi amintit cum a vrut el.

Tata avea un punct slab, un „tendon a lui Ahile”, foarte neașteptat pentru un orator pragmatic ca el, care a îngenunchat Europa și pentru care a fost nevoie de 7 coaliții pentru a-l detrona. Tata nu era un favorit al doamnelor, am auzit multe povești că el a fost sedus de Josephine și am auzit și niște lucruri nu prea nobile pentru o Împărăteasă. Ce-i drept, avea o iubire și un respect nespus pentru ființa femeiască în sine. Cam tot pe vremea întâmplării cu cocoșii, eram pe teren și aveam antrenament de luptă cu sabia. Ei, și ce credeți că văd? În timp ce mă duelam cu Mareșalul Bernadotte, îl văd pe tata stând în apropiere cum se uita melancolic spre cer și spunea „Bărbatul este proza lui Dumnezeu, femeia este poezia sa.” Totuși, a zis ceva ce nu am putut să înțeleg, care mă miră până în ziua de azi: „Victoriile asupra femeilor sunt singurele care se obțin scăpând prin fugă”. Nu știu ce a vrut să zică prin asta, dar bănuiesc că a zis-o înainte ca rușii și austriecii să înceapă să se retragă strategic înainte de bătălie, adică să scape prin fugă și să câștige bătăliile împotriva lui, iar, potrivit analogiei sale, singurele bătălii care se câștigă așa sunt împotriva feme... Și-a dat singur o lovitură sub centură.

Însă tată, îți acord dreptate pe un subiect, atunci când ai spus „Eu sunt dintre acei oameni pe care îi ucizi, dar pe care nu îi dezonoarezi”. Când un soldat englez i-a spus soldatului nostru Robert Surcouf: „Voi, francezilor, luptați pentru bani. Noi, englezii, luptăm pentru onoare”, el i-a răspuns „Până la urmă, fiecare luptă pentru ce nu are”. Știu că dacă ai putea și acum te-ai ridica din mormânt și ai ordona ca toată artileria să tragă în flota engleză, și sunt sigur că de data asta dacă ai merge iar în Rusia, nu te-ai opri în Moscova, tipic ție. Spre liniștea ta, tată, nimeni nu-ți va uita marile victorii și să știi că urecheatul de George III încă doarme cu lumânările aprinse în cameră din cauza ta.

Pe loc repaus Împărate al francezilor, ai luptat bine și ai luptat destul.

LECTURA - ORIGINEA PENTRU REVITALIZAREA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL

MIHAELA CARMEN BOROVIĆ, profesor de Limba și literatura română, Școala Gimnazială Comuna Parța

Mintea umană e concepută pentru a crea povești. Acesta este modul ei de a interpreta realitatea, de a încerca să o înțeleagă, de a reda un sens existenței. În fiecare zi, conștient sau nu, noi suntem cei ce creăm povești, anticipăm, avem deja în mintea noastră un întreg scenariu despre viitor, despre persoanele din viața noastră, despre propriile noastre reacții, despre sentimentele noastre. Funcționăm prin continua rescriere a realității.

De cine suntem influențați în acest proces?

Suntem influențați de mediul în care ne dezvoltăm. Aici intervine rolul familiei, mai apoi al celor implicați în procesul educativ instituționalizat.

O viziune pozitivă, dezvoltată în cadrul familiei, ajută copilul să facă față provocărilor vieții. „Oare nu știi că începutul oricărui lucru este cel mai important, cu atât mai mult cu cât ai de-a face cu o ființă tânără și fragedă? Căci atunci mai mult ca oricând se plămădește și se așază caracterul pe care ai dori să-l întipăreșă în fiecare dintre aceste ființe.”(Platon)

Părinții și bunicii reprezintă primele modele în educarea copiilor, sunt și cei care le fac cunoștință cu lumea fascinantă a lecturii, sunt cei care le citesc, cei care selectează poveștile. Și poveștile au rolul lor. Oare nu ne-am întrebat niciodată de ce, încă de la o vârstă fragedă, copiilor le sunt citite basme? De unde această nevoie? Probabil pentru că poveștile au rolul de a fixa emoțiile, de a-i ajuta să-și recunoască temerile, de a le „îmbrățișa”, de a le integra prin acceptare. E primul pas, așa zice, spre autocunoaștere. Ceilalți pași se dezvoltă treptat, pe tot parcursul vieții.

Astfel, în mediul instituționalizat, ca disciplină, Limba și literatura română trebuie să cuprindă un plan bine gândit de texte în funcție de nevoile vârstei, să abordeze toate marile teme ale lumii, stimulând astfel gândirea critică într-o societate care se confruntă prea des cu fenomenul de analfabetism funcțional.

Dar cum să procedăm astfel încât lectura să devină o necesitate interioară, o plăcere?

Oferind și cadrul adecvat, instrumentele necesare, multă deschidere și, nu în ultimul rând, bucurie, pasiune, inventivitate.

Iată câteva exemple: citirea cu expresivitate a unui text, desenul, prezentarea unei cărți colegilor, anticiparea finalului, introducerea de imagini, lipirea unor cuvinte, găsirea unor conexiuni, împărțirea textului, formularea ideilor principale, realizarea rezumatului și a unor benzi desenate, jocul de rol, anticiparea conținutului unui text, oferirea de alte soluții, diferite de cele găsite de personajele dintr-un text, trimiteri interdisciplinare etc.

Cititul ne însoțește pe tot parcursul vieții, începând de la vârste fragede, când luăm în mâini o carte și ne plimbăm degetele pe marginea filelor albe, continuând cu cititul realizat de membrii familiei, învățarea cititului în clasele primare unde povestim după imagini, căutăm cuvinte cu sensuri asemănătoare, așezăm cronologic evenimente, asimilăm cuvinte noi și ajungând până la cercetare pe cont propriu, lectură selectivă, personală, ca sursă de transformare, adică de la învățarea dirijată, explicativă, la aplicare și lectură de plăcere. Dar, totul e un proces ce trebuie început din timp.

Cititul restructurează mintea, transformând-o permanent, adăgând noi și noi aspecte.

A practica lectura activă înseamnă a-i dăruii copilului uneltele necesare, un sistem de măsuri pentru raportare la societate și pentru autocunoaștere.

ORA DE DIRIGENȚIE

Proiect propus de RAUL NEMEȘ, realizat în colaborare cu Prof. ALINA-RIANA STAN și Prof. CRISTINA MANDAE

Inaugurăm o nouă rubrică în revista noastră, „Ora de dirigenție”, prin intermediul căreia elevii își pot exprima propriile păreri, impresii sau gânduri, referitoare la teme actuale și de interes, dincolo de prejudecăți și de inhibiții. Acest proiect este o invitație la sinceritate și creativitate, la afirmarea liberă a personalității fiecăruia. Fiecare oră de dirigenție ar putea deveni pentru elevi un adevărat „memento” prin însăși tema sa.

Elevii clasei a XII-a C au realizat mici eseuri, prin comentarea unor citate referitoare la diverse categorii filosofice, abordate de-a lungul timpului de mari scriitori.

Daria Bîtea, despre **voință**: Voința reprezintă capacitatea de a transforma intenția în acțiune. Când nu ai o dorință sau un scop pentru care vrei să lupti, poți să te pierzi în viață și să nu mai vezi un sens al acesteia.

Denisa Bobocea, despre **atitudinea față de minciună**: Niciodată nu vei fi mai câștigat mințind, în favoarea susținerii adevărului. Minciuna este un act care poate fi evitat foarte ușor, însă mulți oameni aleg să mintă, crezând că vor scăpa mai ușor din situații.

Diana Dănilă, despre **împlinirea prin muncă**: Indiferent de cât de talentați suntem într-un anumit domeniu, fără efort și muncă susținută acest talent poate rămâne neexploatat și nevalorificat.

Andreea Feraru, despre **nădejde**: Nădejdea este o virtute pe care o dobândim în timp. Pornind de la premisa că „Formarea reală a fericirii e nădejdea. Cine nu mai speră, nu poate fi fericit” reiese faptul că între nădejde și speranță se formează o legătură profundă, fără de care sufletul și viața oamenilor nu ar mai avea sens.

Alexandra Gaceu, despre **frică**: Eu cred că singura modalitate de a trece peste frica de moarte sau de durere fizică ori sufletească este credința. Tu trebuie să crezi într-o veșnicie de după moarte, deoarece, după viața trecătoare și neînsemnată a fiecărui om, va urma un nou început bazat pe credința ta.

Oana Ghiulai, despre **sinceritate**: Să fii sincer nu înseamnă doar respect față de sine, ci și respect față de alții. Orice emoție sau intenție se poate citi pe fața unui om.

Larisa Gorban, despre **viitorul la care năzuim**: Acesta reprezintă o proiecție imaginară, niște visuri care în timp prind contur prin acțiunile noastre zilnice. Totodată, unele visuri nu ne asigură un viitor realizabil și concret.

Alexia Herman, despre **educație**: Modul și nivelul educației vor determina ulterior personalitatea și modul de gândire al unui individ. Întrucât fiecare persoană e diferită datorită geneticii umane, fiecare are un mod unic de a reacționa în diverse situații. Astfel, consider că, dacă părintele găsește metoda potrivită pentru copil, cu scopul de a-l educa, încercarea va fi un succes.

Larisa Huguycz, despre **tinerete**: A fi matur deseori poate însemna o abținere, din necesitate, de la a fi copil. Astfel, se formează oameni puternici care, la maturitate, își vor permite să fie niște „copii înalți”.

Ioana Manea, despre **împlinirea prin muncă**: De când ne naștem avem liberate, dar pentru a fi liberi pe deplin în această viață avem nevoie de muncă. Munca ne oferă libertate financiară, care ne ajută să ne atingem scopurile și să ne cumpărăm lucruri frumoase, să

mergem în vacanțe, să fim fericiți. Prin munca de zi cu zi ne împingem limitele, ne dezvoltăm abilitățile și ne redescoperim pe noi înșine. Cei mai mari actori, filosofi sau scriitori, au ajuns cunoscuți cu ajutorul muncii continue și al dedicării, așa că „Nu există nici libertate, nici cultură fără muncă.”

Ariana Mihart, despre **orgoliu**: Aspectul moral al orgoliului este esențial. Dacă utilizăm orgoliul într-un mod moral, putem fi motivați să ne ajutăm colegii și să împărtășim cunoștințele noastre cu ceilalți.

Andra Murgu, despre **supărare**: Noi suntem responsabili de stările și emoțiile pe care le avem și le trăim. Pe de altă parte, supărarea este unul dintre cei mai mari inamici pe care îi avem în viața noastră, care, o dată ce ne-a acaparat, este foarte greu să mai scapi de el în cazul în care nu ești o persoană puternică.

Denisa Oprea, despre **adevăr**: Adevărul reprezintă un act de sinceritate față de cei din jurul nostru și mai ales despre noi înșine. Acesta este singura cale prin care mai putem comunica sincer și corect cu cei din jur.

Daria Rădoi, despre **speranță**: Când eram mică, de fiecare dată când dădeam de greu sau când mă abăteam de la drumul meu, îmi răsuna în minte faptul că speranța moare ultima și că trebuie să merg înainte orice ar fi. E mai bine să ne lăsăm în voia sorții, deoarece ce ne este menit să se întâmple se va întâmpla, dar nu trebuie să uităm să luptăm pentru ceea ce ne dorim, așa că „Uneori e mult mai folositor să-ți pierzi speranța, decât să-ți pierzi vremea sperând.”

Ioana Slavoia, despre **puterea iubirii**: În relații, gesturile sincere și afecțiunea creează o conexiune solidă, capabilă să reziste provocărilor și să depășească obstacolele. Iubirea întemeiază relații care rezistă trecerii timpului.

Mihnea Cireap, despre **ironie**: La un moment dat, toată lumea se satură de acea persoană ironică, care nu face decât să se ia la harță cu toată lumea, iar legăturile se rup și se pierde puterea prin care persoana respectivă s-a impus, rămânând singură și frustrată.

Darius Jerca, despre **cinste**: Cinstea este una dintre calitățile omului, dobândită încă din naștere. A fi cinstit înseamnă a fi sincer, onest, a nu „șarlatani”.

Raul Nemeș, despre **asumarea răspunderii**: Dacă nu investim resursele noastre pentru a ne construi viitorul, putem numai visa la el. Visele ne conduc la infinitivul „a vrea”, dar la o formă slabă a acestuia, o formă căreia îi lipsește ambiția. Trebuie să ne asumăm răspunderea cu privire la ceea ce suntem și ceea ce avem să fim. Trăim într-un sistem, un sistem pe care cu greu îl putem schimba, dar putem schimba parcursul nostru în acesta, conturându-l cu un strop de iubire și doi stropi de frumusețe, dedicându-ne și implicându-ne activ în ceea ce gândim, ce facem și ce simțim.

Robert Popa, despre **ipocrizie**: În momentul în care se cere o părere proprie, sinceră, răspunsul ipocrit, chiar și în cazul unor aparențe potrivite, este echivalentul unei minciuni. Refuzul sau dezaprobarea la adresa unei afirmații sau cereri, chiar și a unei persoane, au o valoare mai mare decât o minciună. Omul ipocrit, din dorința de a crea o impresie bună și de a fi plăcut, nu poate îmbogăți lumea, în sens intelectual, cu absolut nimic.

Horia Răsădea, despre **egoism**: Oamenii care se pun singuri pe primul loc nu au nici o valoare morală și nu contribuie la sănătatea mentală a societății. Egoismul poate apărea din copilărie, când individul respectiv este neglijat de părinți și prieteni sau este supraestimat.

Sebastian Truța, despre **prietenie**: Într-o prietenie refăcută pot exista resentimente, iar acea prietenie este mai sensibilă, prin urmare are nevoie de mai multă grijă.

Dragoș Vidican, despre **frumusețea vârstei**: Condiția umană determină o ignoranță față de dorințele din trecut, pe care posibil nu realizezi că le ai deja, fiind egoistă își dorește mult mai mult.

ARTĂ, CUNOAȘTERE, ATITUDINE

Prof. MARIA CRISTA

Guernica este o pictură în ulei de mari dimensiuni, realizată de artistul spaniol Pablo Picasso în 1937. Este una dintre cele mai cunoscute lucrări ale sale, considerată de mulți critici de artă drept cea mai emoționantă și puternică pictură împotriva războiului din istorie. *Guernica* este expusă la Muzeul Reina Sofia din Madrid.

Pictura în gri, negru și alb, pe o pânză de 3,49 metri înălțime și 7,76 metri în diametru, înfățișează suferința provocată de violență și haos. În compoziție sunt proeminente un cal înșeuat, un taur, femei care țipă, un bebeluș mort, un soldat dezmembrat și flăcări.

36

Picasso a pictat *Guernica* ca răspuns la bombardamentul din 26 aprilie 1937 asupra Guernica, un oraș din Țara Bascilor din nordul Spaniei, care a fost bombardat de Germania nazistă și Italia fascistă la cererea naționaliștilor spanioli.

Criticul și teoreticianul de artă Rudolf Arnheim scrie:

“Femeile și copiii fac din Guernica imaginea unei umanități inocente și lipsite de apărare, victimizate. De asemenea, femeile și copiii au fost adesea prezentați de Picasso ca fiind însăși perfecțiunea omenirii. Un atac asupra femeilor și copiilor este, în viziunea lui Picasso, îndreptat spre miezul omenirii.”

Este de remarcat un aspect important al artei care se poziționează etic. Adesea, jurnalismul autentic ajută artistul/a, trăgând semnalul de alarmă asupra subiectului și ancorându-l în narațiunea publică, cu dovezi din realitate.

Jurnalistul George Steer a propulsat acest eveniment pe scena internațională și l-a adus în atenția lui Pablo Picasso, într-o relatare a unui martor ocular publicat pe 29 în L’Humanite Steer:

“Guernica, cel mai vechi oraș al bascilor și centrul tradiției lor culturale, a fost complet distrus ieri după-amiază de către insurgenții aerieni. Bombardarea acestui oraș deschis, aflat mult în spatele liniilor, a ocupat exact trei ore și un sfert, timp în care o flotă puternică de avioane formată din trei tipuri de tipuri germane, bombardiere Junkers și Heinkel, nu a încetat să descarce asupra orașului bombe cu o greutate de 454 de kilograme cu peste 3.000 de proiectile incendiare din aluminiu. La scurt timp, soldații parașutați deasupra orașului au mitraliat populația civilă care se refugiasse pe câmpuri”.

Ca un important reper în istoria artelor, *Guernica* a devenit martoră din nou, fiind adusă ca referință în 1970 în proiectul artiștilor Jon Hendricks și Jean Toche, din grupul Guerilla Art Action Group. Proiectul artiștilor a constat într-un Manifest și o Demonstrație chiar în fața lucrării *Guernica*, care la acel timp era expusă în Muzeul Artei Moderne din New York. În fața lucrării, artiștii s-au postat

ca la un protest, iar în loc de pancarte au folosit celebrul afiș **Și bebeluși** realizat de grupul Art Workers' Coalition împotriva războiului din Vietnam.

Cu toate că astăzi **Și bebeluși** este considerată de toate instituțiile lumii artistice una dintre cele mai importante lucrări de artă critic și de artă pentru drepturile omului, la momentul realizării acestei acțiuni Muzeul de Artă Modernă a condamnat orice implicare în diseminarea acestei imagini cu AWC, afirmând că „afișul se afla în afara <<funcției>> muzeului”. Art Workers' Coalition (AWC) a fost un grup de artiști-activiști din New York. După dezvăluirea atrocităților comise de soldații americani în 1968 în masacrul My Lai, membrii AWC Frazer Dougherty, Jon Hendricks și Irving Petlin au conceput afișul **Și bebeluși**. Imaginea a fost făcută la fața locului de către fotografii armatei Ron Haeberle. Expresia devastatoare „Și bebeluși” a venit dintr-un interviu de știri cu soldatul Paul Meadlo, care participase la măcel.

Mai degrabă decât simbolism sau metaforă, artiștii au folosit dovezi jurnalistice pentru a transmite ororile războiului - orori pe care guvernul le-a păstrat ascunse de mai bine de un an. Au tipărit cincizeci de mii de afișe, le-au distribuit gratuit și le-au afișat în timpul protestelor, confruntând publicul cu adevărurile îngrozitoare ale războiului.

“Cerem ca muzeul de Artă Modernă să fie închis până la sfârșitul războiului din Vietnam. Nu există nicio justificare pentru a ne bucura de artă în timp ce suntem implicați în uciderea în masă a oamenilor. Astăzi, muzeele servesc nu atât ca o experiență educațională iluminatoare, ci o deviere de la realitățile războiului și crizei sociale. Nu poate avea sens decât dacă plăcerile artei sunt negate în loc să fie delectate. Credem că arta în sine este un angajament moral față de dezvoltarea rasei umane și o negație a realității sociale represive. Aceasta nu înseamnă că arta ar trebui să înceteze să existe sau să mai fie produsă - mai ales în vremuri grave de criză când arta poate deveni un martor puternic și o formă de protest - doar sfințirea artei ar trebui să înceteze în aceste vremuri.”

Astăzi, din nou, **Guernica** este adusă ca martoră din istorie, și, spre cinstea instituției care o are în patrimoniu, Muzeul Reina Sofia din Madrid se alătură protestelor oamenilor cu conștiință din lume, susținând proiectul **UnMute Gaza**. Muzeul Reina Sofia, care găzduiește pictura **Guernica** a lui Picasso, una dintre cele mai puternice picturi anti-război, are fațada acoperită acum de imprimarea lui Shepard Fairey, bazată pe imaginea în mișcare a lui Belal Khaled a unui copil care strigă după ajutor în Gaza.

O acțiune realizată de **UnMuteGaza** x Greenpeace Action la Muzeul Reina Sofia.

UnMute Gaza este o mișcare creativă în sprijinul fotojurnaliștilor care mențin standarde etice de raportare în condiții de neimaginat, pe terenul din Gaza. În ultimele 7 săptămâni, artiștii vizuali au lucrat cu 4 fotojurnaliști care raportează din Gaza; Belal Khaled, Mahmoud Bassam, Sameh Nidal-Rahmi și Saher Alghorra. Cu acordul lor, ei au recreat momentele chinuitoare la care sunt martori acești jurnaliști, sub formă de picturi și schițe. Toate lucrările de artă sunt disponibile ca bunuri gratuite pentru a fi tipărite și lipite de public.

Aceste fișe se află acum pe străzile orașelor din întreaga lume și în instituțiile care se poziționează împotriva războiului. Proiectul este deschis în continuare pentru artiști și artiste din întreaga lume, care doresc să își alăture vocea.

Oare poate arta să oprească nedreptatea din lume? Are puterea arta să oprească violența, războiul, suferința nevinovaților?

Prima putere a artei este aceea de a fi mărturie, de a fi vocea care spune: „Am văzut nedreptatea și o voi expune”, „Am văzut suferința și voi fi martoră, pentru ca cei care nu (mai) au voce să nu fie uitați, pentru a crea minima dreptate care li se poate face - o dreptate morală.

Și, poate, cea mai mare și mai importantă putere a artei este, în momente esențiale, să ne ajute să nu ne abandonăm conștiința, să nu ne abandonăm umanitatea.

Based on an image by photojournalist Mahmoud Bassam, Gaza, October 21, 2023. #UNMUTEGAZA

INTERACTING WITH LOVE ȘI PASIUNEA PENTRU VOLUNTARIAT

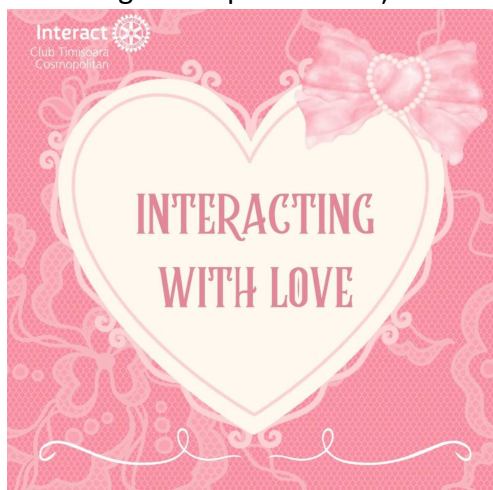
CARLA STREJANȚU, clasa a XII-a D

Hipnotizați de aerul plin de iubire cu ocazia „Zilei Îndrăgostiților”, membrii Clubului Interact Timișoara Cosmopolitan au jucat rolul de „Cupidon”, și au ajutat elevii, din mai multe instituții educaționale din Timișoara, să-și împărtășească elogiile persoanelor dragi. Unul dintre cele mai longevive proiecte ale clubului nostru se bucură de popularitate, din ce în ce mai mult, în fiecare an. Proiectul **Interacting with love** a ajuns anul acesta la a treia ediție (o ediție fiind organizată online din cauza restricțiilor pandemiei), având ca parteneri Consiliile Școlare ale Elevilor din Colegiul Național „Ana Aslan” Timișoara, Colegiul Național „Constantin Diaconovici Loga”, Colegiul Național Bănățean, Liceul Teoretic „Grigore Moisil”, Liceul de Artă „Ion Vidu”, Liceul Teoretic „Jean Louis Calderon”, Liceu Teoretic „Nikolas Lenau” și Liceul Teoretic „William Shakespeare”.

Acest proiect a avut ca scop apropierea elevilor din diferite licee și menținerea unei atmosfere iubitoare, plină de mesaje pozitive. Voluntarii noștri au creat pentru fiecare liceu câte o „cutie poștală”, pe care au amplasat-o, apoi, în unul dintre coridoarele principale. Am pus la dispoziție pentru colegi plicuri pe care să le folosească, pentru a compune o scrisoare de dragoste, un mesaj pentru un prieten, un desen sau alte gânduri pe care aceștia au vrut să le împărtășească cu cei dragi. Am colectat luni și marți cu mare grijă scrisorile, număr care ne-a depășit orice așteptări. Cu un număr de aproximativ 400 de plicuri în fiecare liceu, am avut nevoie de voluntari foarte răbdători, care să se asigure că scrisorile sunt sortate pe liceu și clasă. Scrisorile au fost împărțite pe 14 februarie.

Proiectul **Interacting with love** a fost, acum 3 ani, primul proiect de care m-am ocupat pe cont propriu. După o perioadă de proiecte care au avut loc în mediul online, acesta a fost printre primele pe care am reușit să le materializăm. Pentru un aspirant care are o experiență de câteva luni într-un club de voluntariat, alături de persoane cu totul noi, s-a simțit ca o mare presiune asupra mea. Am încercat să simplific cât mai mult treaba colegilor mei, plimbându-mă și împărțind scrisori și la liceele partenere de atunci. Aici a început cu adevărat dragostea mea pentru voluntariat. Prin îndeplinirea unor sarcini ușoare, am avut un rezultat atât de plăcut, lucru care m-a determinat să lucrez mai mult, să mă implic mai mult și să continui să muncesc alături de o echipă minunată. Munca de voluntar a definit perioada liceului pentru mine, iar acest proiect este, cu siguranță, proiectul meu favorit.

Mulțumesc voluntarilor și echipei pentru organizarea de anul acesta!

SUNTEM CEEA CE ALȚII AU ALES PENTRU NOI

IOAN-ALIN BRUMARI, clasa a XII-a D

Viața fiecărui individ este determinată de diverși factori, atât biologici, cât și sociali. B. F. Skinner susține: „Dacă privim cu atenție, observăm că majoritatea comportamentului uman este determinat de condiționările sociale”. Întrucât, în lumea contemporană, majoritatea populației trăiește într-o comunitate care impune forțat sau subtil anumite norme sociale, nu mai putem vorbi despre o originalitate specială a fiecărei persoane, deoarece aceasta nu poate exista sub influența societății.

Biologic vorbind, existența fiecărei persoane este determinată de o serie de alegeri făcute de predecesorii săi, acestea având un rol semnificativ în existența fiecăruia. În lucrarea „Climate, Culture, and the Evolution of Cognition” de Mark Collard este demonstrat științific că în funcție de mediul în care o persoană trăiește, aceasta adoptă diferite abilități și trăsături fiziologice, de exemplu: o persoană care s-a născut într-un mediu geografic cu o climă caldă poate avea o pigmentare mai accentuată a pielii pentru a se proteja împotriva radiațiilor solare, are tendința de a dezvolta o toleranță mai mare la temperaturile ridicate, poate avea adaptări pentru a face față la expunerea la soare și căldură, cum ar fi o creștere a transpirației, în timp ce o persoană născută într-un mediu cu climă rece are o piele mai deschisă la culoare pentru a ajuta la absorbția soarelui, are o creștere mai predominantă a creșterii părului corporal pentru a se adapta la mediu. Toate acestea determină niște restricții pe care le poate avea o persoană, determinate înainte de a se naște, astfel alegerea strămoșilor de a locui într-o anumită zonă climatică determină condiția urmașilor săi.

Factorii sociali au o amprentă semnificativă asupra persoanelor și alegerilor pe care acestea le fac. Această perspectivă pune în evidență importanța mediului social în dezvoltarea și modelarea comportamentului și alegerilor individuale.

Dezvoltarea sub influența factorilor sociali poate include aspecte precum normele culturale, valorile, relațiile interpersonale și structurile sociale. Impactul grupurilor sociale asupra formării identității și a deciziilor individuale este un subiect complex și profund în cadrul studiilor sociale și psihologice. Grupurile sociale, cum ar fi familia, prietenii, colegii și comunitatea, influențează dezvoltarea personală și modelează alegerile individuale în multiple moduri, de exemplu: familia oferă primul cadru de socializare și transmite a valorilor culturale; normele și așteptările familiale pot influența deciziile individuale, deoarece acestea sunt internalizate în timpul creșterii.

De asemenea, inegalitățile sociale îngreșesc condiția persoanelor, acestea fiind uneori discriminate. Rasismul, sexismul și alte forme de discriminare reprezintă fenomene sociale complexe și dăunătoare care pot influența profund alegerile individuale. Aceste practici discriminatorii sunt adesea interconectate și pot afecta diferite aspecte ale vieții unei persoane, inclusiv educația, cariera, relațiile interpersonale și dezvoltarea personală. Deci, alții au ales pentru noi anumite traiectorii ale vieții noastre și le-au implementat în subconștientul general fără a ne da seama, astfel în viața noastră de multe ori am ales anumite lucruri fără a cântări cu adevărat alte opțiuni, ci am ales ceea ce societatea a vrut într-un mod indirect.

Structurile instituționale, cum ar fi sistemul de educație, sistemul de sănătate și sistemul de justiție, reprezintă componente esențiale ale societății care au un impact semnificativ asupra vieților individuale. Gradul de accesibilitate la educație poate determina șansele individuale de a obține cunoștințe și abilități necesare pentru succesul în viață; un acces ușor la educație oferă indivizilor oportunitatea de a dezvolta abilitățile de bază, cum ar fi cititul, scrierea și calculul, cunoștințe fundamentale pentru a participa activ în societate. Educația încurajează gândirea critică, ajutând indivizii să analizeze informațiile și să înțeleagă multiple perspective asupra unei probleme.

Calitatea sistemului de justiție este esențială pentru buna funcționare a unei societăți, influențând încrederea cetățenilor în justiție și modalitatea în care sunt abordate problemele legale. Un sistem de justiție eficient și echitabil asigură că toți indivizii sunt tratați cu dreptate și respect, contribuind astfel la consolidarea încrederii în instituțiile judiciare. O justiție transparentă, imparțială și accesibilă este fundamentală pentru menținerea ordinii sociale și pentru protejarea drepturilor și libertăților individuale. Când cetățenii percep că sistemul de justiție funcționează corect și că toți sunt supuși aceleiași legi, încrederea în justiție crește, iar comunitatea se simte mai protejată și mai echitabil tratată. Pe de altă parte, deficiențele în sistemul de justiție, cum ar fi corupția, birocrăția excesivă sau discriminarea, pot eroda încrederea publică și pot genera resentimente în ceea ce privește abordarea problemelor legale. Astfel, calitatea sistemului de justiție joacă un rol crucial în modelarea percepției cetățenilor asupra justiției și în promovarea unui climat de legalitate și încredere în cadrul societății, care influențează modul de gândire a cetățenilor.

În concluzie, suntem ceea ce alții au ales pentru noi în diverse moduri, atât biologic prin evoluția umană, cât și social prin standarde, instituții publice, factori sociali, discriminări; toate acestea influențând experiența propriei vieți.

INCURSIUNE ÎNTRE ARTĂ ȘI CULTURĂ

Parteneriat Educațional Colegiul Național „Ana Aslan” Timișoara -
Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Lazăr” Cluj-Napoca,
18-20 ianuarie 2024

Ștefania Herczeg, clasa a IX-a C: Orașul Cluj-Napoca mi-a lăsat, de prima oară, o impresie bună, de parcă eram personaj într-un basm medieval. Și de această dată, în ciuda vremii nefavorabile, Clujul nu a dezamăgit, prin atmosfera lui și prin oamenii deosebiți. Abia aștept următoarea ocazie de a vizita acest oraș.

Ianis Bulgaru, clasa a IX-a C: Pentru mine, excursia la Cluj a fost deosebită. Istoria, aspectul și cultura mi-au schimbat perspectiva asupra orașului, de la statuia lui Matia Rex, până la arhitectura caselor.

Ariana Munteanu, clasa a X-a A: Cluj-Napoca - orașul inimilor noastre. Știu că va avea același impact asupra noastră ori de câte ori ne vom întoarce. Fiecare excursie are povestea ei, iar acest oraș îmi demonstrează, de fiecare dată, cât de frumos este, fără a mă dezamăgi. Prin unicitatea lui, a reușit să ne atragă pe toți, în magia locurilor, cu mai multe surprize.

Diana Anghel, clasa a X-a A: Clujul mi-a plăcut, în mod deosebit, și îmi pare rău că nu am avut mai mult timp să-i acord. Este un oraș frumos, în care spiritul ardelenesc se simte peste tot. Se remarcă, nu doar prin stilul său arhitectural deosebit, ci și prin locurile sale cu un stil aparte. Acest oraș mă va impresiona ori de câte ori voi pași în el!

Fabiana Stanciu, clasa a X-a A: Mi-au plăcut foarte mult obiectivele turistice pe care le-am vizitat la Cluj în acest an. Chiar dacă am mai fost și anul trecut, am descoperit alte locuri noi și am avut parte de multe experiențe frumoase. Clujul va rămâne mereu orașul meu preferat și sper să mai am ocazia să merg și anul viitor.

Riana Fudulu, clasa a X-a A: Clujul m-a impresionat. Fiind un oraș modern, dar în același timp clasic și istoric, acesta are de oferit unele experiențe absolut senzaționale. Piața Unirii, Parcul Central, Teatrul Național și Turnul Pompierilor sunt doar câteva locuri care merită vizitate. Voi reveni cu drag, cât mai curând!

Tudor Șandru, clasa a X-a A: A fost o experiență inedită, mai ales momentul artistic din care am făcut parte, alături de colegii mei din Trupa de Teatru „ASLĂNEȘTII”. Clujul este un oraș minunat. De fiecare dată când am avut ocazia să îl vizitez, am petrecut momente memorabile alături de colegii mei. Momentul artistic, din care am făcut parte, și atmosfera primitoare a celor de la Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Lazăr” Cluj-Napoca m-au făcut să aștept încă o vizită.

Luca-Roberto Al-Nicoli, clasa a X-a A: Excursia la Cluj-Napoca a reprezentat o experiență captivantă, plină de descoperiri arhitecturale și culturale. De la reprezentația piesei „A murit Bubi”, de Tudor Mușatescu, a Trupeii de Teatru „ASLĂNEȘTII”, până la explorarea orașului, care emană o atmosferă vibrantă, în special, prin arhitectura sa, care combină elemente istorice cu influențe contemporane.

Mihai Iașin, clasa a X-a A: În ciuda temperaturilor scăzute, excursia la Cluj a fost un adevărat succes. Un oraș vibrant, plin de viață, care ne-a oferit prilejul unei vizite nemaipomenite. Pot spune că, panorama orașului, văzută din Turnul Pompierilor, în care am urcat din inițiativa noastră, a fost una impresionantă, creându-ne o imagine deosebită a orașului. Abia aștept următoarea vizită în acest oraș frumos!

Ianis Belbe, clasa a X-a C: Clujul a fost, este și va fi, pentru mine, una dintre cele mai frumoase destinații vizitate. Amintirile făcute acolo, din cele două dăți în care am fost, sunt foarte prețioase pentru mine. Acela e locul unde a început totul, unde am legat prietenii durabile, unde am început să devin un om mai deschis și să apreciez momentele frumoase din fața ochilor. Fiecare vizită la Cluj-Napoca este unică, în care nefericirile din viața de zi cu zi intră-n repaus și intră-n loc distracția neconținută. Sper că voi mai apuca să vizitez acest oraș minunat cât mai curând.